

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-11-10
Besvaras senast
2025-11-25

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:129 Svenskt bistånd till Somalia

Den 1 oktober avslöjade Sveriges Radio *Ekot* en hemlig uppgörelse mellan Sverige och den somaliska regeringen, där biståndsmedel styrts om i utbyte mot att Somalia tar emot medborgare som nekats uppehållstillstånd i Sverige.

Överenskommelsen slöts enligt *Ekot* i december 2023, och sedan dess har tvångsutvisningarna till Somalia ökat kraftigt. Den somaliska regeringen ska ha ställt som krav att svenska biståndspengar skulle styras om så att premiärminister Hamza Abdi Barre och kretsen närmast honom skulle få ett ökat inflytande. Detta har sedan skett genom att pengar vidareförmedlats till premiärministerns kansli och andra statliga ministerier. Det innebär en överhängande risk för att biståndsmedel görs tillgängliga för premiärministerns och till honom närstående personers politiska syften och egen vinning. *Ekots* avslöjande visar att Sverige sammanlagt gett biståndspengar på 100 miljoner kronor, varav en betydande del gått till projekt nära premiärministern.

Allt detta har skett trots att migrationspolitiska villkor är ett ineffektivt sätt att bedriva bistånd och trots en överhängande risk för korruption. Somalia ligger på näst sista plats i det globala korruptionsindex som årligen görs av Transparency International. Att regeringen har velat hålla överenskommelsen hemlig tyder på att de själva uppfattar den som tveksam. Hamza Abdi Barre har dessutom uppmärksammats för att han gjort grova antisemitiska uttalanden och hyllat terrororganisationen Hamas.

Utrikesminister Benjamin Dousa har nekat till att det finns ett formellt avtal mellan Sverige och Somalia men har bekräftat att det finns en överenskommelse (SVT den 3 oktober 2025). Ministern har i medier hänvisat till att pengarna kanaliseras via FN:s utvecklingsprogram UNDP. Men UNDP har inte varit del av den migrationspolitiska överenskommelsen. Den är den svenska regeringen själv ansvarig för.

Mot denna bakgrund är mina frågor till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa:

1. På vilka grunder har ministern och regeringen valt att använda svenskt bistånd för att uppnå migrationspolitiska mål?

2. Är det ministrarnas uppfattning att Sveriges överenskommelse med Somalia är i linje med arbetet för att minska korruption och oegentligheter inom biståndet så som det beskrivs i regeringens egen reformagenda, och om inte, är ministern beredd att vidta några åtgärder?

.....

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann